

Jaarverslag vertrouwenswerk 2020-2021

Stichting Openbaar Onderwijs Wijk bij Duurstede

Giti Bán en Frank Brouwer
Stichting School & Veiligheid

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Overzicht werkzaamheden interne vertrouwenspersonen	4
3. Activiteiten van de externe vertrouwenspersonen	8
4. Opmerkingen en advies	9

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de vertrouwenspersonen over het schooljaar 2020–2021 van Stichting Openbaar Onderwijs Wijk bij Duurstede.

Zowel de interne vertrouwenspersonen op school als de externe vertrouwenspersonen hebben de vier volgende basistaken:

1. Opvang, ondersteuning, verwijzing
2. Begeleiding
3. Voorlichting & preventie
4. Advisering

Dit jaarverslag geeft een beeld van de werkzaamheden van de vertrouwenspersonen binnen deze taakstelling. Het geeft een overzicht van de meldingen en klachten die er zijn geweest; de aard van de melding, wie de klager was, wie de aangeklaagde was en welke actie de vertrouwenspersoon heeft ondernomen.

Het jaarverslag geeft ook een beeld van de activiteiten die de vertrouwenspersonen naast hun opvangtaken uitvoeren. Denk aan voorlichting, eigen professionalisering, netwerkbijeenkomsten, e.d.

Tenslotte besluiten we het jaarverslag met aanbevelingen voor volgend jaar. De adviezen zijn gericht om klachten voor te zijn en de sociale veiligheid te vergroten.

Dit jaarverslag is samengesteld door de externe vertrouwenspersonen, Frank Brouwer en Giti Bán van Stichting School & Veiligheid. Beide vertrouwenspersonen zijn sinds januari 2019 door het bestuur van de Stichting Openbaar Onderwijs Wijk bij Duurstede aangesteld als externe vertrouwenspersoon.

De gegevens in dit jaarverslag zijn gebaseerd op de ingevulde jaarverslagen van de interne vertrouwenspersonen van de scholen van Stichting Openbaar Onderwijs Wijk bij Duurstede en op de verrichte werkzaamheden door de externe vertrouwenspersonen.

Frank Brouwer, 030-2856635, f.brouwer@schoolenveiligheid.nl
Giti Bán, 030-2856608, g.ban@schoolenveiligheid.nl

Utrecht, december 2021

2. Overzicht werkzaamheden interne vertrouwenspersonen

Bij de vertrouwenspersonen kunnen medewerkers, ouders en leerlingen klagen, die op school of in verband met schoolactiviteiten zich onveilig voelen. De vertrouwenspersoon biedt een luisterend oor, bevraagt de situatie en gaat na hoe de klager zijn klacht wil oplossen en wat daarbij van de vertrouwenspersoon verwacht wordt. Mocht de klager dat wensen, dan helpt de vertrouwenspersoon de klager om naar mogelijke oplossingen te zoeken. Echter, de klager blijft altijd verantwoordelijk voor zijn probleem of klacht en ook voor de vervolgstappen. De vertrouwenspersoon fungeert in de zoektocht en in de klachtenprocedure als een steunpilaar voor de klager.

De interne vertrouwenspersonen hebben een kort overzicht ingevuld van de werkzaamheden die zij tussen 1 augustus 2020 en 31 juli 2021 hebben uitgevoerd. Daarnaast hebben zij een kwantitatief overzicht van meldingen en klachten aangeleverd. **Van OBS het Anker is geen overzicht ontvangen.**

Interne vertrouwenspersoon

OBS Piet de Springer	Chris Uit den Bogaard en Jeanette Brinksma
OBS de Horn	Nicky Koning en Esther Ewoldt
OBS de Werkschuit	Desiree van Hoof
OBS het Anker	
De Toermalijn	Mieke de Reuver

2.1.1. Opvang/begeleiding van klager

Opvang en begeleiding van melders en klagers is één van de vier basistaken van de interne vertrouwenspersoon. Verhoudingsgewijs kost dit de meeste tijd. Uiteraard is dit afhankelijk van het aantal meldingen/klachten en de aard daarvan. Het gaat hierbij om gesprekken die formeel bij de vertrouwenspersoon thuishoren, niet andere gevoerde gesprekken (zoals over thuissituatie).

OBS Piet de Springer	gesprekken met ouders en schoolmedewerkers
OBS de Horn	gesprekken met leerlingen
OBS de Werkschuit	geen
OBS het Anker	
De Toermalijn	gesprekken met leerlingen en schoolmedewerkers

2.1.2. Contacten met collega vertrouwenspersonen, externe vertrouwenspersonen, management

Het werk van de interne vertrouwenspersoon is vaak eenzaam. Het kan nodig zijn om advies of intervisie te vragen bij een collega vertrouwenspersoon, de externe vertrouwenspersoon of iemand van de directie. De netwerkbijeenkomsten met vertrouwenspersonen vallen onder 2.1.5.

OBS Piet de Springer	overleg met 'externen'
OBS de Horn	geen
OBS de Werkschuit	geen
OBS het Anker	-
De Toermalijn	geen

2.1.3. Voorlichting aan leerlingen, ouders, personeel

Ook het geven van voorlichting is een basistaak van de vertrouwenspersoon. Voorlichting zorgt ervoor dat potentiële melders en klagers met hun problemen en klachten de vertrouwenspersoon vinden. Om de vindbaarheid van de vertrouwenspersoon te vergroten zou voorlichting geven cyclisch door het schooljaar heen in wisselende vormen moeten gebeuren. Echter, zo blijkt uit onderstaande tabel, blijft voorlichting vaak achterwege ten aanzien van personeel en ouders. Toch mag van elke interne vertrouwenspersoon verwacht worden dat elke doelgroep jaarlijks wordt bereikt.

OBS Piet de Springer	voorlichting aan leerlingen
OBS de Horn	voorlichting aan leerlingen
OBS de Werkschuit	voorlichting aan leerlingen
OBS het Anker	
De Toermalijn	voorlichting aan leerlingen en ouders

2.1.4. Activiteiten m.b.t. vormgeving sociaal veiligheidsbeleid

Naast het opvangen van melders en klagers over machtsmisbruik, ongewenst gedrag en ongepaste communicatie, houdt de vertrouwenspersoon zich ook bezig met het bevorderen en vergroten van sociale veiligheid binnen de school. De vertrouwenspersoon is geen beleidsmaker en is niet verantwoordelijk voor beleid, maar door zijn betrokkenheid bij meldingen en klachten kan hij zijn leerpunten vertalen naar aanbevelingen die de sociale veiligheid binnen de school verbeteren, vergroten. Dit kan door het initiëren van preventieve activiteiten of door het gevraagd en ongevraagd adviseren van directie of bestuur. Deze activiteiten horen bij de basistaken van de vertrouwenspersoon.

OBS Piet de Springer	geen
OBS de Horn	meedenken over sociaal beleidsplan
OBS de Werkschuit	meedenken over sociaal beleidsplan
OBS het Anker	
De Toermalijn	meedenken over en actualiseren van sociale beleidsplan

2.1.5. Deelname aan netwerk vertrouwenspersonen

Elk jaar komen de interne vertrouwenspersonen van de scholen bijeen met de externe vertrouwenspersonen. Er is aandacht voor nieuwe ontwikkelingen, uitwisseling en intervisie.

OBS Piet de Springer	ja
OBS de Horn	ja
OBS de Werkschuit	ja
OBS het Anker	
De Toermalijn	ja

2.1.6. Eigen professionalisering

Voor de interne vertrouwenspersonen biedt Stichting Openbaar Onderwijs Wijk bij Duurstede de mogelijkheid om een basisopleiding te volgen. Daarnaast zijn de vertrouwenspersonen zelf verantwoordelijk om hun kennis en kunde op pijl te houden door eigen professionaliseringsactiviteiten. We denken hierbij aan bijvoorbeeld: het volgen van nieuwe ontwikkelingen, lezen van relevante achtergrondartikelen, deelname aan conferenties voor vertrouwenspersonen, volgen van workshops, ed.

OBS Piet de Springer	opleiding afgerond
OBS de Horn	4-daagse cursus <i>In vertrouwde handen</i>
OBS de Werkschuit	-
OBS het Anker	
De Toermalijn	-

2.2 Overzicht meldingen/klachten

Onder een melding verstaan we een eenmalig contact met de interne vertrouwenspersoon waarbij iemand zijn/haar zorg uitspreekt. Er wordt (nog) geen bijzondere actie van de interne vertrouwenspersoon verwacht of willen of durven de klagers geen verdere actie te ondernemen. Bij een klacht wordt wel actie van de interne vertrouwenspersoon verwacht in de vorm van advisering of begeleiding. Het betreft hier meldingen en klachten die gaan over ongewenst gedrag binnen de schoolsituatie. Soms beslaat een melding of klacht meerdere rubrieken.

Meldingen en klachten over problemen/zorgen thuis, horen niet bij de vertrouwenspersoon, maar vallen onder zorg. Deze worden daarom niet in dit overzicht opgenomen ondanks dat de meeste interne vertrouwenspersonen hier wel voor worden benaderd en tijd aan besteden.

De volgende rubrieken worden onderscheiden:

1. Pesten
2. Seksuele intimidatie
3. Agressie en geweld
4. Discriminatie
5. Machtsmisbruik
6. Klachten m.b.t. pedagogisch-didactisch handelen
7. Schooladvies
8. Overig

2.2.1. Meldingen per rubriek

Meldingen per rubriek	1	2	3	4	5	6	7	8
OBS Piet de Springer	4	0	2	0	0	0	0	0
OBS de Horn	0	0	2	0	0	0	0	11
OBS de Werkschuit	6	0	1	0	0	0	0	0
OBS het Anker								
De Toermalijn	2	0	1	3	0	0	0	0
Totaal	12	0	6	3	0	0	0	11

2.2.2. Klachten per rubriek

Klachten per rubriek	1	2	3	4	5	6	7	8
OBS Piet de Springer	0	0	0	0	0	0	0	0
OBS de Horn	0	0	0	0	0	0	0	0
OBS de Werkschuit	0	0	0	0	0	0	0	0
OBS het Anker								
De Toermalijn	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0	0	0

In het schooljaar 2020-2021 heeft de Landelijke klachtencommissie één klacht in behandeling genomen en vervolgens een advies aan de Stichting Openbaar Onderwijs Wijk bij Duurstede uitgebracht. Hierbij waren geen vertrouwenspersonen betrokken.

2.2.3. Melders/klagers naar functie

De interne vertrouwenspersoon is er voor leerlingen, ouders en collega's. In onderstaande overzichten is per doelgroep aangegeven wie er meldt of klaagt bij de vertrouwenspersoon.

Door het ontbreken van gegevens van meerdere interne vertrouwenspersonen over melders is onderstaande tabel helaas onvolledig.

Melders/klagers naar functie	Leerling	Ouder(s)	Medewerker
OBS Piet de Springer	0	2	1
OBS de Horn	8	0	0
OBS de Werkschuit	0	0	0
OBS het Anker			
De Toermalijn	5	0	1
Totaal	13	2	2

2.2.4. Aangeklaagden naar functie

Met aangeklaagden wordt de doelgroep bedoeld waarover een klacht of melding wordt gedaan.

Door het ontbreken van gegevens van meerdere interne vertrouwenspersonen over aangeklaagden is ook onderstaande tabel helaas onvolledig.

Aangeklaagden naar functie	Leerling	Ouder(s)	Medewerker
OBS Piet de Springer	0	0	1
OBS de Horn	0	0	0
OBS de Werkschuit	0	0	0
OBS het Anker			
De Toermalijn	5	1	0
Totaal	5	1	1

3. Activiteiten van de externe vertrouwenspersonen

In dit verslagjaar waren Giti Bán en Frank Brouwer vanuit Stichting School & Veiligheid de externe vertrouwenspersonen van Stichting Openbaar Onderwijs Wijk bij Duurstede.

De externe vertrouwenspersonen zijn voor de interne vertrouwenspersonen zowel telefonisch als per e-mail aanspreekbaar voor het geven van advies en kunnen zo als sparringpartner dienen. Dit geldt tevens voor de schoolleiding en bestuur. Ook de helpdesk van School & Veiligheid is dagelijks tussen 9.00 en 16.00 uur bereikbaar voor vragen over sociale veiligheid en vertrouwenswerk.

In schooljaar 2020-2021 is slechts enkele keren gebruik gemaakt van deze adviserende/ondersteunende mogelijkheid.

De externe vertrouwenspersonen verzorgen jaarlijks ook een netwerkbijeenkomst. De netwerkbijeenkomst fungeert als gelegenheid om met elkaar ervaringen op het gebied van klachten en meldingen te bespreken en is ook als professionalisering bedoeld voor de interne vertrouwenspersonen.

Wegens de coronamaatregelen was het in het schooljaar 2020-2021 niet mogelijk om fysiek bij elkaar te komen. De netwerkbijeenkomst was daarom noodgedwongen online.

Op 9 november 2020 werden de volgende onderwerpen behandeld:

- Registratie, dossiervorming, overdracht, jaarverslag
- De vertrouwenspersoon in coronatijd
- Casussen en vragen

De externe vertrouwenspersonen zijn in het verslagjaar niet actief bij een klacht betrokken geweest.

4. Opmerkingen en advies

Net als in het vorige jaarverslag zien we wederom dat de interne vertrouwenspersonen weinig klachten bereiken. De meeste klachten die wel gemeld worden betreffen pestklachten van leerlingen en overige klachten. De tabel *Meldingen per rubriek* (2.2.1) laat zien dat in sommige scholen gepeste leerlingen wel de vertrouwenspersoon vinden en bij andere scholen kloppen leerlingen juist niet bij de vertrouwenspersoon aan. We spreken hierbij uit dat we hopen dat op die scholen waar geen meldingen over pestgedrag gemeld worden bij de vertrouwenspersoon, de groepsleerkracht als vertrouwd persoon voor gepeste leerlingen fungeert. Het streven is uiteraard dat de leerkracht zo veel mogelijk klachten afhandelt. Tegelijkertijd willen we benadrukken dat niet elke gepeste leerling zich bij de eigen leerkracht veilig voelt.

We merken dat er onduidelijkheid is over wanneer je iets als melding of als klacht registreert. Het is verrassend dat bij de tabel *Klachten per rubriek* (2.2.2) geen enkele klacht is geregistreerd, terwijl er een klacht door de landelijke klachtencommissie is behandeld.

Het uitblijven van meldingen en klachten kan ook een verband houden met de relatieve onbekendheid met het vertrouwenswerk en de vertrouwenspersoon. We zien in de tabel *Voorlichting aan leerlingen, ouders, personeel* (2.1.3.) dat er scholen zijn waar alleen voorlichting aan leerlingen wordt gegeven. De ingevulde jaarverslagen laten zien, dat waar wel voorlichting gegeven wordt, vaak niet alle doelgroepen bereikt worden.

Het is te begrijpen dat in het schooljaar 2020-2021 geen prioriteit is gegeven aan het vertrouwenswerk. Immers, de coronamaatregelen hebben van de scholen, in het bijzonder van de schoolmedewerkers, veel energie en flexibiliteit geëist.

Op het moment dat we dit jaarverslag schrijven is de situatie zelfs verergert. De basisscholen lijken nu het meest door het virus getroffen. We hebben niet de illusie dat deze situatie binnenkort verandert.

Onze aanbevelingen voor de aankomende periode:

- Zet sociale veiligheid geregeld op de agenda, ook nu in coronatijd;
- Maak werk van de zichtbaarheid en bereikbaarheid van de interne vertrouwenspersoon;
- Vraag van schoolmedewerkers of zij op het bestaan van de vertrouwenspersoon attenderen als meldingen of klachten over onveiligheid hen bereiken;
- Wees alert op signalen, want ook in coronatijd kunnen leerlingen en medewerkers zich onveilig voelen.